

Stawy biodrowe u pacjentów z rdzeniowym zanikiem mięśni – raport 2024

Hip joints in patients with spinal muscular atrophy – 2024 report

Magdalena Ratajczyk¹, Marek Józwiak¹, Radosław Rutkowski², Agnieszka Stępień³, Maria Grochowska⁴, Paweł Małecki⁵, Katarzyna Kotulska-Józwiak⁴

¹Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

²Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Poznaniu ³Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

⁴Instytut „Pomnik- Centrum Zdrowia Dziecka” w Warszawie

⁵Klinika Chorób Zakaźnych i Neurologii Dziecięcej Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Wstęp. W związku z pojawieniem się nowych metod leczenia pacjentów z rdzeniowym zanikiem mięśni, a w konsekwencji wzrostem oczekiwanej długości życia, problem stabilności stawów biodrowych w tej grupie pacjentów stanowi duże wyzwanie diagnostyczne i lecznicze. W literaturze wciąż brakuje doniesień na ten temat, a potrzeba stworzenia algorytmu postępowania staje się coraz bardziej wyraźna.

Cel. Retrospektywne określenie stabilności stawów biodrowych oraz występowania bólu u pacjentów z rdzeniowym zanikiem mięśni.

Materiał metoda. Materiał do badań stanowiła grupa 20 pacjentów (9 chłopców, 11 dziewczynek) z SMA typu I, II i III. Średni wiek pacjentów to 8,7 lat. Badanie oparte było na jednorazowej ocenie klinicznej pacjentów. Pacjenci zostali poddani badaniu przedmiotowemu, w którym uwzględniono ocenę zakresów ruchu i występowanie przykurczy w stawach kończyn dolnych ze szczególnym uwzględnieniem stawów biodrowych. Dodatkowo oceniano występowanie bólu w stawach biodrowych. Na radiogramach stawów biodrowych, oceniono kąt szyjkowo-trzonowy oraz współczynnik migracji głowy kości udowej.

Wyniki. We wczesnych wynikach zaobserwowano zwiększony kąt szyjkowo-trzonowy, o średniej wartości 157,91°, jak i zwiększony stopień migracji głowy kości udowej, o średniej wartości 36,88%). Podwichnięcia lub zwichnięcia stawów biodrowych zauważono u 66,66% pacjentów. Przykurcze stawów biodrowych bądź kolanowych obecne były u 66,66% pacjentów. Bóle stawów biodrowych obecne były u 22,22% pacjentów.

Wnioski. W perspektywie zwiększonej oczekiwanej długości życia oraz poprawy jakości życia u pacjentów z rdzeniowym zanikiem mięśni leczonych nowoczesnymi metodami farmakologicznymi, zwichnięcia lub podwichnięcia stawów biodrowych stanowią częsty oraz istotny problem. W związku z tym potrzeba opracowania algorytmów diagnostyczno-leczniczych dotyczących stawów biodrowych u pacjentów z rdzeniowym zanikiem mięśni uwzględniających zarówno leczenie operacyjne jak i nowoczesną rehabilitację staje się coraz większa i stanowi duże wyzwanie w nadchodzących latach dla zespołów specjalistów zajmujących się pacjentami z tą jednostką chorobową.